

Bibliografie

Bibliografie je dovedena do r. 1981

A) Obecná díla k dějinám hradů, zámků a tvrzí na Moravě a ve Slezsku

- Architektura v českém národním dědictví, Praha 1961
F. Bernau, Album der Burgen und Schlösser im Königreiche Böhmen, Saaz 1881
O. J. Blažiček, Obrazárny státních zámků, 2. vydání, Praha 1957
H. Bratmann, Mähren im graphischen Bild, Gräfeling bei München 1961
Burgen und Schlösser Mährens, Brünn 1888
I. L. Červinka, Zapomenuté hrady a tvrze moravské. Časopis Vlasteneckého spolku musejního v Olomouci, 39/1927, 40/1928, 41-42/1929 a 43/1930
Z. Dokoupil — P. Neumann — D. Riedel — J. Veselý, Historické zahrady v Čechách a na Moravě, Praha 1957
J. Doležal — E. Veselý, Hrady a zámky ČSSR, Praha 1966
O. Dostál, Československá historická města, Praha 1974
J. Ehm — J. Jelínek — J. Wagner, Československé hrady a zámky, Praha 1972
F. Ens, Das Oppaland oder der Troppauer Kreis nach seinen geschichtlichen, bürgerlichen und örtlichen Eigenthümlichkeiten, I-IV, Wien 1835—1837
F. A. Heber, Mährens Burgen und ihre Sagen. Illustriert mit 16 in Stein gravierten Original Ansichten, Prag 1848
H. Heinz, Barockschlösser in Schlesien — Herzogtümer Troppau-Jägerndorf. Stifter Jahrbuch, 8/1964
J. Hilmera a kol., Hrady a zámky. Sborník krátkých monografií o státních hradech a zámcích v Čechách a na Moravě, 2. vydání, Praha 1963
J. Hilmera a kol., Burgen und Schlösser in den böhmischen Ländern, Prag 1965
E. Hölzel, Malerisch-historische Skizzen aus Mähren und Schlesien, Olmütz 1857—1859
E. Hölzel, Malerisch-historische Skizzen aus Mähren und Schlesien, Olmütz 1860
L. Hosák, Historický místopis země Moravskoslezské, Praha—Brno 1938
L. Hosák, Územní rozsah hradeckých obvodů moravských v XI.—XIII. století. Pocta Zd. Nejedlému, Olomouc 1959
L. Hosák, K vzniku a zániku středověkých feudálních sídel. Časopis Společnosti přátel starožitnosti, 49/1961
L. Hosák, Přehled historického místopisu Moravy a Slezska v období feudalismu do roku 1848, Ostrava 1968
Hrady a zámky v Československu. Bibliografie. Knihovna Jiřího Mahena, Brno 1975
E. Hubala, Burgen und Schlösser in Mähren, Frankfurt a. M. 1965
Č. Chyský, Kamenná minulost. Procházky po hradech a zámcích v českých zemích, Praha 1950
R. Kneifel, Topographie des k. k. Antheils von Schlesien, I—IV, Brünn 1804—1806
A. Kunike, Mahlerische Darstellung aller vorzüglichen Schlösser und Ruinen der österr. Monarchie nach der Natur von mehreren Künstlern gezeichnet und lithographiert, Wien 1833—1835
A. Kutal — D. Libal — A. Matějček, České umění gotické, sv. 1. Stavitelství a sochařství, Praha 1949
D. Libal, Gotická architektura v Čechách a na Moravě, Praha 1948
D. Libal, Stálá opevnění doby poděbradské a jagellonské.
In: D. Frankenberger, Husitské válečnictví po Lipanech, Praha 1960, str. 148—160
Mapa hradů a zámků Československa, Bratislava 1959
Mapa kulturních památek ČSSR, Praha 1968
D. Menclová, České hrady, sv. I—II, 2., doplněné vydání, Praha 1976
K. A. Müller, Vaterländische Bilder, in einer Geschichte und Beschreibung alter Burgfesten und Ritterschlösser Schlesiens (beider Antheile) so wie der Grafschaft Glatz, Glogau 1837
V. Nekuda, Zaniklé osady na Moravě v období feudalismu, Brno 1961
V. Nekuda — J. Unger, Hrádky a tvrze na Moravě, Brno 1981
Opravy zřícenin hradů a zámků v zemi Moravskoslezské v letech 1919 až 1936. Zprávy památkové péče, 1/1937
Paměť měst. Městské památkové rezervace v českých zemích, Praha 1975

- A. Peter, Burgen und Schlösser im Herzogtum Schlesien, I, Teschen 1879; Neue Folge, Teschen 1894
E. Petr — J. Kostka, Městské památkové rezervace v Čechách a na Moravě, Praha 1955
V. Pinkava, Hrady, zámky a tvrze moravské, Olomouc—Brno 1905 až 1927
V. Pinkava, O středověké hradní architektuře českomoravské. Časopis Vlasteneckého spolku musejního v Olomouci, 38/1927
V. Prasek, Historická topografie země Opavské I, Opava 1891
A. Prokop, Burgen und Schlösser Mährens, Tafelwerk 1888
A. Prokop, Die Markgrafschaft Mähren in kunstgeschichtlicher Beziehung, I—IV, Wien 1904
V. Richter — Z. Kudělka, Die Architektur des 17. und 18. Jahrhunderts in Mähren. Sborník prací filosofické fakulty brněnské univerzity — F, 16/1972
H. Rokyta, Die böhmischen Länder. Handbuch der Denkmäler und Gedenkstätten europäischer Kulturbeziehungen in den böhmischen Ländern, Salzburg 1970
E. Řehová, Činnost J. B. Fischera z Erlachu na Moravě. Umění 16/1968
F. Sartori, Die Burgfesten und Ritterschlösser der österreichischen Monarchie, Bd. I—VIII, Brünn 1819—1820
L. Schacherl, Mähren. Das Land der friedlichen Widersprüche, München 1968
J. C. Schipp, Historisch-topographische Beschreibung des Breslauer k. k. Diözesantheiles, Teschen 1828
F. J. Schwoy, Topographie von Markgrathum Mähren, I—III, Wien 1793—1794
E. Šamánková, Architektura české renesance, Praha 1961
M. Štěpánek, Opevněná sídliště 8.—12. století ve střední Evropě, Praha 1965
J. Unger, Problémy výzkumu opevněných sídel drobných feudálů na Moravě. Archeologické rozhledy, 23/1976
Z. Wirth — J. Benda, Státní hrady a zámky, Praha 1953
Gr. Wolny, Die Markgrafschaft Mähren topographisch, statistisch und historisch geschildert, I—VI, Brünn 1836—1842

B) Díla vztahující se k větším územním celkům Vlastivěda moravská

- V. Pinkava, Litovelský okres, Brno 1903
J. Knies, Boskovský okres, Brno 1904
Č. Kramoliš, Rožnovský okres, Brno 1907
J. Felix, Frenštátský okres, Brno 1908
V. Bartovský, Hranický okres, Brno 1909
F. Peřinka, Kroměřížský okres, Brno 1912
B. Popelka, Jevický okres, Brno 1912
E. Domluvil, Valašskomeziříčský okres, Brno 1914
F. Linhart, Místecký okres, Brno 1915
F. Pokorný, Příborský okres, Brno 1917
J. Badura, Lipenský okres, Brno 1919
V. Pinkava, Unčovský a rýmařovský okres, Brno 1922
P. Kvasnička, Holešovský okres, Brno 1926
R. Kreutz, Přerovský okres, Brno 1927
J. Malý, Libavský okres, Brno 1931
J. Březina, Šumperský, staroměstský a vizmberský okres, Brno 1932
V. Janoušek, Plumlovský okres, Brno 1933
V. Severa, Novojičínský okres, Brno 1933
J. Dostál — F. Říkovský, Olomoucký okres, Brno 1935
V. Nešpor, Dějiny města Olomouce, Brno 1936
V. Janoušek, Prostějovský okres, Brno 1938
B. Burian, Konický okres, Brno 1939

Ostatní literatura

- M. Baláš, Kulturní místopis Novojicka, Nový Jičín 1967
F. Bayer — A. Březina, Hejtmanství přerovské, Přerov 1908
L. Bena, Hlučínsko, Brno 1924
J. Březina, Zábřežsko v období feudalismu do roku 1848, Ostrava 1963
A. Czerny, Der politische Bezirk M. Trübau, M. Trübau 1904
B. Čepelák, Historické stavební památky na Karvinsku. Těšínsko, 1/1968
J. Dostál, Soupis nemovitých kulturních památek na přerovském okrese, Přerov 1964
J. Duda — F. Krkavec, Zelené klenoty. Zámecké parky na Hlučínsku a Opavsku, Ostrava 1959

- F. Faktor, Hradiště na Olomoucku. Časopis Vlasteneckého spolku musejního v Olomouci, 13/1896
- F. Faktor, Hradiště na Plumlovsku. Časopis Vlasteneckého spolku musejního v Olomouci, 26/1906
- Z. Gardavský, Hrady a zámky severozápadní Moravy, Ostrava 1962
- Z. Gardavský, Neznámé hrádky na Drahansku. Kulturní zpravodaj Prostějova 1962
- V. Goš, Archeologický výzkum tvrzí na Jesenicku. Archeologia historica, 2/1977, Brno
- V. Goš, Středověké tvrze na Jesenicku. Severní Morava, 36/1978
- Ľ. Hampl, Hradiska našeho kraje. Moravskotřebovské vlastivědné listy, 4/1970
- Ľ. Heinze, Der Stadt- und Landkreis Ratibor, Ratibor 1907
- L. Hosák, Dějiny Boskovska, I–III, Boskovice 1931–1936
- L. Hosák, Historický místopis hradeckého obvodu olomouckého do pol. 14. století. Acta UP Olomucensis, Historica VII, 1964
- Hrady, hradní zříceniny a tvrze Severomoravského kraje. Metodická příručka pro školy I. a II. cyklu, vedoucí PO a SSM, Ostrava 1977
- F. Hrubý, Severní Morava v dějinách, Brno 1947
- E. Christova, O uměleckých památkách. In.: Hlučínsko – Příroda (Lid), Kultura, Ostrava 1958
- B. Indra, Archivní materiály k starším hudebním dějinám Slezska. Slezský sborník, 56/1958
- B. Indra, K renesančnímu stavitelství na severovýchodní Moravě a ve Slezsku. Pramenné zprávy o vlašských a domácích stavitelích a kamenících do 30leté války. Časopis Slezského muzea, B 15/1966
- Kol., Historický místopis střední a severní Moravy, Přerov 1942
- A. Königová-Kudělková, Soupis památek v Ostravském kraji, Opava 1953
- A. Konvalinka, Bílovecký okres, Velká Polom 1936
- Ľ. Kopřiva, Zaniklé vsi a hrady na Holešovsku a Bystricku. Vlastivědný sborník pro mládež župy olomoucké, 6/1927/28
- Z. Kříž, Zámecké parky okresu Šumperk, Šumperk 1971
- Z. Kříž, Významné parky Severomoravského kraje, Ostrava 1972
- Ľ. Kšir, Stavební památky kraje. In.: Olomoucký kraj, Praha 1951
- Ľ. Kšir, Evidenční soupis výtvarných památek v okrese olomouckém. Sborník SLUKO, odd. B, II/1954
- F. Kubitzka, Burgengeographie Nordmährens und Sudetenschlesiens. Deutsch-mährisch-schlesische Heimat, 24/1938
- Ľ. Kühndel, Prostějovsko, Prostějov 1968
- H. Lutsch, Die Kunstdenkmäler des Reg.-Bezirktes Oppeln, Breslau 1894
- Ľ. Mackerle – F. Továrek – P. Vacová, Moravskotřebovský okres, Jevíčko 1946
- L. Matlochová – E. Petru, Stavební památky Olomouckého kraje. Soupis literatury, Olomouc 1957
- Moravské Kravaňsko, Příbor 1898
- E. Nováková, Kulturní památky opavského venkova. Opavsko, 8/1963
- M. Nováková, Shodné renesanční stavby v podhůří Jeseníků (Branná, Velké Losiny, Sobotín). Časopis Slezského muzea, B 24/1975
- Z. Opluštil, Šternbersko. Vlastivědná čítanka, Vyškov 1931
- E. Peck, Okresní hejtmanství holešovské, Holešov 1892
- I. Petr, Hrady a zámky Severomoravského kraje (trojjazyčná mutace), Ostrava 1968
- A. Prokop, Frühmittelalterliche Burgen in Kuhländchen. Unser Kuhländchen, 1/1912
- M. Riedlová – S. Prečanová – V. Koláčková, Nemovité kulturní památky Severomoravského kraje, Olomouc 1978
- F. Řezáč, Zámky Severomoravského kraje (Objekty zapsané ve státním seznamu nemovitých kulturních památek), Ostrava 1979
- H. Schulig, Heimatbuch für die Bezirke Jägerndorf und Olbersdorf, Jägerndorf 1923
- T. Svěrák, Libosady panské na Opavsku. Věstník Matice opavské, 21/1913
- L. Svoboda, Příspěvky k historické topografii knížectví Opavského a Krnovského. Věstník Matice opavské, 15/1907
- D. Šaurová, První výsledky z výzkumu zaniklých středověkých vesnic na střední Moravě. Vlastivědný věstník moravský, 16/1961–1964
- P. Tesař, Nejstarší dějiny enkláv moravských na Opavsku, Opava 1917
- Ľ. Ullrich, Heimatbüchlein für das Kuhländchen, Praha 1932
- Uničovsko v minulosti a dnes, Vyškov 1928
- Ľ. Valíček, Šternberský okres, Olomouc 1957
- A. E. Vašek – E. Vrchovecký, Místopisný průvodce po moravském Ratibořsku, jeho minulosti a přítomnosti, Komárov u Opavy 1920
- Ľ. Veselská, Kulturní památky v okrese Frýdek-Místek, Těšínsko 1970
- A. Viktorin, Politický okres boskovický, Boskovice 1933
- E. Vojtková, Hrady a zámky Severomoravského kraje, Ostrava 1974
- H. Weinelt, Die Burgen des Würbenthaler Gebietes. Freudenthaler Ländchen, 14/1934
- H. Weinelt, Schlesische Burgen. Freudenthaler Ländchen, 15/1935
- H. Weinelt, Die Herkunft der westschlesischen Wasserburgen. Deutsch-mährisch-schlesische Heimat, 22/1936
- H. Weinelt, Probleme schlesischer Burgenkunde gezeigt an den Burgen des Freiwaldauer Bezirkes, Breslau 1936
- H. Weinelt, Die Burgen des nordmährischen Bezirkes Römerstadt. Sudetendeutsche Monatshefte 1937
- H. Weinelt, Gedanken zur sudetendeutschen Burgenkunde. Sudetendeutsches Jahrbuch 1937
- H. Weinelt, Grundriss der Schönhengster Burgenkunde. Mitteilungen zur Volks- und Heimatkunde des Schönhengster Landes, 33/1937
- H. Weinelt, Was uns heimatliche Burgen sagen. Zur Burgenkunde des Olmützer Bistumslandes in Schlesien. Bundes-Kalender, 41/1937
- H. Weinelt, Zwei südschlesische Turmhügel. Deutsche Volksforschung in Böhmen und Mähren, 1/1939
- H. Weinelt, Forschungen zur Volkstumsgeographie des südschlesischen Stammgebietes, Reichenberg–Leipzig 1940
- H. Weinelt, Die Turmhügelburg im Ostsudetenland. Mitteilungen der Anthropologischen Gesellschaft, 70/1940
- H. Weinelt, Siedlung und Volkstum südlich des Altvaters, Prag 1944
- A. Weltzel, Besiedlungen des nördlich der Oppa gelegenen Landes, Leobschütz 1890
- R. Zuber, Vlastivěda Jesenicka v období feudalismu do r. 1848, Ostrava 1966

C) Díla vztahující se k jednotlivým objektům

Bartošovice

- Ľ. Ullrich, Partschendorf im Jahre 1817. Das deutsche Kuhländchen, 4/1921

Bílá Lhota

- M. Pojzl, Kamenné fragmenty v objektu bývalého zámku v Bílé Lhotě. Vlastivědný věstník moravský, 31/1979

Bílá Voda

- Ľ. Morr, Zur Ortsgeschichte Weisswasser. Zeitschrift für Geschichte und Kulturgeschichte Schlesiens, 18/1924

Bílovec

- K. Kadlík, K stavebnímu vývoji města Bílovce. Bílovecko, 5/1958
- F. Wolf, Wagstadt – Kurzgefasste Ortskunde Wagstadt. Wagstadt 1910

Bludov

- Ľ. Březina, Paměti obce Bludova, Bludov 1927
- Z. Gardavský, Nad zbytky bludovského hradu. Severní Morava, 9/1963
- F. Spurný, Bludovský hrad a zámek, Šumperk 1972
- F. Spurný a kol., Bludov dříve a nyní, Bludov 1979

Bouzov

- M. Blumenwitz, Kurze Chronik der Burg und Domäne Busau, Busau 1899
- K. Fuchs, Geschichte der deutschen Ordensburg und Herrschaft Busau, Wien 1905
- Z. Gardavský, Hrad Bouzov, Olomouc 1959
- L. Mlčák, Zvony bouzovského hradu. Sborník památkové péče v Severomoravském kraji, 4/1979
- V. Pinkava, Hrad Búzov, Olomouc 1905
- F. Schuppler, Burg Busau. Deutsch-mährisch-schlesische Heimat, 20/1934
- Státní hrad Bouzov, Olomouc 1976

Branná (Kolštejn)

- Goldenstein. Altvater, 5/1887
- Goldenstein. Unsere Heimat, 16/1936
- L. Hosák, Hrad Kolštejn (Branná) a jeho majitelé. Severní Morava, 16/1968
- F. Spurný, Hrad a zámek Branná, Šumperk 1974

Brničko

- Ľ. Blaschke, Zur Geschichte der Burg Brünnes, Hohenstadt 1934
- L. Hosák, Hrad Brničko na Zábřežsku. Severní Morava, 24/1972

- V. Medek — F. Spurný, Hrad Brničko, Šumperk 1973
 Von der Ruine Brunnles. Unsere Heimat, 7/1927
 F. Spurný, Brničko v minulosti a nyní, Brničko 1977
 J. Unger, K stavebnímu vývoji hradu Brničko. Severní Morava, 39/1980
- Bruntál**
 P. Fiedler, Bruntál, Praha 1967
 L. Machytka, Bruntál, Olomouc 1961
 H. Weinelt, Burg und Schloss Freudenthal, Freudenthal 1937
- Bystřice pod Hostýnem**
 L. Hosák, Dějiny města Bystřice pod Hostýnem v období 1368–1848, Bystřice pod Hostýnem 1968
- Cimburk**
 Alt-Cimburg. Mitteilungen zur Volkskunde des Schönhengster Landes, 4/1908, 5/1909
 V. Pinkava, Hrad Cimburk. Vlastivědný sborník pro mládež župy olomoucké, 3/1924/25
 F. Urban, Cimburk. Moravskotřebovské vlastivědné listy, 4/1970
- Cvilín**
 A. Bartsch, Die Burgruine Lobenstein. Altvater, 1/1883
 A. Peter, Die Burgruine Lobenstein oder die Schellenburg. Die Heimat, 1/1923
 H. Weinelt, Die Schellenburg, ein Musterbeispiel altslawischer Herrenburg. Deutsch-mährisch-schlesische Heimat, 20/1934
 H. Weinelt, Forschungsarbeiten auf einer verfallenen Burg. Deutsch-mährisch-schlesische Heimat, 23/1937
- Čechy pod Kosířem**
 J. Kühndel, Druhý domov Josefa Mánesa, Olomouc 1959
 O. Mrkos, Zámecký park v Čechách pod Kosířem. Štafeta, 3/1970
 J. Paukert — Z. Horsák, Zámek a park Čechy pod Kosířem, Brno 1964
- Čekyně**
 J. Slovák, Zámek v Čekyni. Vlastivědný sborník pro mládež župy olomoucké, 6/1927/28
 F. Zapletal, Tas Václav Podstatský z Prusinovic a na Čekyni, Přerov 1938
- Čertův hrádek**
 M. Čížmář — P. Franc, Středověké opevnění Čertův hrádek, obec Malé Hradisko, okres Prostějov. Vlastivědný věstník moravský, 28/1976
 V. Janoušek, Čertův hrádek. Vlastivědný sborník pro mládež župy olomoucké, 4/1925/26
- Červená Lhota**
 J. V. Musil, Tvrz v Červené Lhotě u Litovle, okres Olomouc. Vlastivědný věstník moravský, 31/1979
- Dolany**
 Z. Gardavský, Husitská pevnost na zdech kartuziánského kláštera u Dolan. Zprávy Krajského vlastivědného střediska v Olomouci, 105/1962
 Z. Gardavský, Předsunuté husitské opevnění u Dolan. Zprávy Krajského vlastivědného střediska v Olomouci, 110/1963
 J. Šindler, Dějiny Dolan, Loštice 1942
- Dolní Životice**
 J. Bakala, Poznámky o zámecké knihovně v Dolních Životicích z roku 1790. Časopis Slezského muzea, B 7/1958
 H. Weinelt, Die Wasserburg in Schönstein. Altvater 55/1936
- Doubřavice**
 F. Spurný a kol., Doubřavice, Šumperk 1974
- Drahanovice**
 Z. Gardavský, Dvě význačné tvrze Olomouckého kraje. Sborník Krajského vlastivědného muzea v Olomouci, B 4/1956–1958
- Drahotuň**
 B. Dušek, Starý hrad Drahotuňský nad Pohořím. Záhorská kronika, 11/1928/29
- Dřevohostice**
 L. Smiřický, Historie Dřevohostic, Dřevohostice 1968
 F. Zapletal, První brána zámku v Dřevohosticích. Záhorská kronika, 17/1934/35
- Dubicko**
 V. Medek, Dubické panství. Severní Morava, 5/1960
 V. Medek, Objevné práce na Dubicku. Severní Morava, 12/1965
 V. Medek, Dějiny Dubicka, Dubicko 1967
- Dvorce**
 K. Berger, Geschichte der Stadt Hof. Zeitschrift des Vereines für die Geschichte Mährens und Schlesiens, 11/1907
- Edlštejn**
 Z. Gardavský, Reálný obraz dvou největších hradů na Jesenicku. Zprávy Krajského vlastivědného střediska v Olomouci, 88/1960
 J. C. Hoffmann, Ruine Edelstein bei Zuckmantel. Altvater, 11/1893
- Freudenštejn**
 A. Peschke, Burg Freudenstein. Freudenthaler Ländchen, 14/1934
- Frydek**
 Die Schlösser Teschen und Friedeck, Teschen 1898
 J. O. Eliáš, Frydek-Místek — zámek, stavebně historický průzkum. Sborník památkové péče v Severomoravském kraji, 4, Ostrava 1978
 F. Havlas, Zámecká kaple ve Frydku. Věstník Matice opavské, 3/1893
 V. Škuta, Z historie frydeckého zámku. Těšínsko 1968
- Fulnek**
 B. Indra, K stavebním a uměleckým dějinám zámku Fulneku v 16. a 17. století. Vítkovsko, 2/1958
 B. Indra, Ke vzniku galérie podobizen římských císařů na fulneckém zámku koncem 16. století. Vlastivědný sborník okresu Nový Jičín, 16/1975
 J. Klement, Alte Denkmäler in Fulnek. Jahrbuch des Museumvereines für Neutitschein und das deutsche Kuhländchen, 4/1914
 D. Stratil, Fulnek. Unser Kuhländchen, 1/1912
 M. Tázlarová, Ke stavebním dějinám fulneckého zámku. Vlastivědný sborník okresu Nový Jičín, 11/1973
 A. Turek, Fulnecko, Brno 1940
 A. Turek — M. Hlubinka, Fulnek, Ostrava 1965
 J. Ullrich, Fulnek im Jahre 1817. Das deutsche Kuhländchen, 6/1924
- Fulštejn**
 Z. Gardavský, Známe skutečnou podobu slezských hradů? Slezský sborník, 61/1963
 A. Gebauer, Burg Füllstein. Altvater, 16/1898
 T. Gröger, Geschichtliche Mitteilungen über Füllstein. Zeitschrift des Vereines für Geschichte und Altertum Schlesiens, 35
- Helfštejn**
 A. Fröhlich-Frel, Hrad Helštýn podle Josefa Heřmana Agapita Gallaše. Záhorská kronika, 24/1964/47
 A. Fröhlich — M. Fröhlichová, Město Lipník nad Bečvou a hrad Helštýn, Dolní Újezd 1931
 Z. Gardavský, Omyly a skutečnost hradu Helfštýna. Sborník Krajského vlastivědného muzea v Olomouci, 5/1959
 Z. Gardavský, Státní hrad Helfštýn, Olomouc 1960
 I. Kablík, Hrad Helštýn na Moravě, 2. vydání, Hranice 1914
 D. Menclová, Helfštejn, Praha b. d.
- Hlinsko**
 J. Pavelčík, Středověká tvrz v Hlinsku u Lipníka (okr. Přerov). Přehled výzkumů 1972, Brno 1973
- Hluboký**
 A. Ferulík, Hrad Hluboký. Vlastivědný věstník moravský, 10/1955
 L. Hosák, K článku Floriána Zapletala „Poloha hradu Hlubokého“. Zprávy Krajského vlastivědného muzea v Olomouci, 74/1957
 F. Zapletal, Poloha hradu Hlubokého. Zprávy Krajského vlastivědného muzea v Olomouci, 73/1957
- Hlučín**
 F. Ubelaker, 700 let města Hlučína, Hlučín 1956

Hodslavice
Palackého rodná obec, Hodslavice 1948

Horní Moštěnice
F. Mikeška, Horní Moštěnice dříve a dnes, Horní Moštěnice 1964

Hoštejn
L. Hosák, Z minulosti hradu Hoštejna. Severní Morava, 22/1972
J. Churý, Původ a dějiny hradu Hoštejna. Severní Morava, 1/1957
J. Kalistová, Hrad Hoštejn, Šumperk 1974

Hradec
K. B., Hudební tradice zámku Hradce a její socialistická přítomnost. Vlastivědné listy, Opava, 6/1980
E. Kolářová, Zámek Hradec nad Moravicí. Vlastivědné listy, Opava, 4/1978
V. Kotrba, Hradec u Opavy, Ostrava 1961
V. Kotrba, Hradec. Slezské kulturní středisko, státní zámek a památky v okolí, Praha 1962
E. Poche, Umělecko-historický průzkum Hradce u Opavy. Slezský sborník, 47/1949
J. Racek, Z hudební minulosti zámku Hradce u Opavy. Časopis Slezského muzea, B 22/1973
E. Rzehak, Zur alten Geschichte der ehemaligen Burg und Stadt Grätz an der Mohra von 1031 bis 1500. Zeitschrift für Geschichte und Kulturgeschichte Oesterreichisch-Schlesiens, 3/1907/08
A. Turek, K stavebnímu vývoji zámku Hradce. Slezský sborník, 50/1952
A. Turek, Z minulosti Hradce a panství hradeckého, Hradec 1960
A. Turek, Dějiny zámku Hradce, Ostrava 1971

Hrádek (Plankenberk)
A. C. (A. Czerny), Plankenberk. Mitteilungen zur Volkskunde des Schönhengster Landes, 4/1908
G. Fischer, Der Plankenberk. Mitteilungen zur Volks- und Heimatkunde des Schönhengster Landes, 20/1924

Hranice
V. V. Bartovský, Hranice. Statisticko-topografický a kulturně historický obraz spolu s úplným adresářem, 2. vydání, Hranice 1924
L. Hosák – B. Indra – M. Jašková, Hranice. Dějiny města I, Hranice 1969
L. Novotný, Srdce Moravské brány – Hranice, Ostrava 1963
F. Zapletal, Hranice a jejich zámek. Záhorská kronika, 16/1933/34 a 17/1934/35

Hukovice
F. Sedláček, Hukovice. Kravařsko, 3/1933
J. Ullrich, Haugsdorf im Jahre 1817. Das deutsche Kuhländchen, 3/1921

Hukvaldy
J. Dohnal, Hukvaldy. Záhorská kronika, 11/1928/29
J. Felix, Hrad Hukvaldy, Ostrava 1913
B. Konečný, Hrad Hukvaldy, Ostrava 1963
D. Menclová, Hukvaldy. Státní hrad a památky v okolí, Praha 1963
E. Vaculík, Pod Hukvaldy se Starým zámekem. Učitel, 9/1898
F. Zapletal, Z dějin hradu Hukvald. Naše Valašsko, 5/1939

Hulín
Hulín, dějiny a přítomnost města, Brno 1974

Hustopeče nad Bečvou
L. Dědková, Zámek v Hustopečích nad Bečvou (Příspěvek k stavebnímu vývoji). Sborník památkové péče v Severomoravském kraji, 3, Ostrava 1977
J. Kývala, K autorství zámku v Hustopečích nad Bečvou. Umění, 22/1974
O. Pivoda, Hustopeče nad Bečvou 1201–1971. Listy z kroniky, Hustopeče nad Bečvou 1971
F. Zapletal, Renesanční zámek v Hustopečích n. B. Naše Valašsko, 2/1931

Hynčice
H. Weinelt, Das „Schlüssel“ in Heinzendorf. Altwater, 55/1936

Chlum
J. Krumholz, Hrad Chlum nad Bílavskem. Vlastivědný sborník pro mládež župy olomoucké, 3/1924/25
R. Slováček, Hrad Chlum. Zpravodaj okr. aktivu st. památkové péče a ochrany přírody v Kroměříži, 4/1968

Chromčův
V. Medek, Z dějin obce Chromče, Chromeč 1968

Janovice
E. Šefčík, Zámecký park v Janovicích u Rýmařova. Severní Morava, 35/1978

Javorník
M. Dubínský, Das Theater des Fürstbischofs Ph. G. von Schaffgotsch auf Schloss Johannesberg. Der Oberschlesier, 12/1930
Z. Gardavský, Zámek Javorník, Olomouc 1961
M. Melzer, Zámek Janský Vrch, Šumperk 1970
R. Zuber, Hudební minulost Janského Vrchu, Šumperk 1972

Jesenec
J. Škála, Na panství jesenském. Vlastivědný sborník pro mládež župy olomoucké, 4/1925/26

Jeseník
Z. Gába, Z čeho je postavena jesenická vodní tvrz. Severní Morava, 18/1969
A. Kettner, Das Wasserschloss in Freiwaldau. Die Heimat, 1/1923
V. Zeman, Vodní tvrz v Jeseníku, Šumperk 1975

Jeseník nad Odrou
J. Ullrich, Deutsch-Jasznik im Jahre 1817. Nachträge von Ludwig Cäsar. Das deutsche Kuhländchen, 4/1921

Jevíčko
J. Mackerle, Letopis města Jevíčka, Jevíčko 1958

Kaltenštejn (Hradisko)
Z. Gardavský, Reálný obraz dvou největších hradů na Jeseníku. Zprávy Vlastivědného ústavu v Olomouci, 88/1960
Skomal, Ruine Kaltenstein in Schlesien. Altwater, 11/1893
V. Zeman, Hrad Kaltenštejn (Hradisko), Šumperk 1974

Karviná
J. Bayer, Denkwürdigkeiten der Stadt Freistadt, Freistadt 1879
J. Benatzky, Významné stavební památky v Karviné 1-Fryštátě. In: Karviná. Sborník příspěvků k dějinám města, Karviná 1968
Jbý – Běk, Zámek v Karviné IV-Ráji. Těšínsko, 2/1973
M. Plačková, Karvinské zámky. Těšínsko, 3/1970

Kelč
J. O. Eliáš, Stavební vývoj renesančního zámku v Kelči z hlediska pramenů. Sborník památkové péče v Severomoravském kraji, 4/1979
J. Očenášek, Historie starobylého města Kelče, Kelč 1948
A. Svěrák, O kelečský hrad. Záhorská kronika, 10/1927/28
A. Svěrák, Ještě o kelečském hradu. Záhorská kronika, 10/1927/28
F. Zapletal, Renesanční jádro dnešního zámku v Kelči. Záhorská kronika, 17/1934/35

Klimkovic
A. Výtisk, Památník města Klimkovic na upomínku dvou historických výročí v roce 1958, Klimkovic 1958

Kojetín
L. Hosák, O nejstarších dějinách Kojetína. Vlastivědný věstník moravský, 12/1957

Krakovec
V. Houdek, Krakovecký zámek. Časopis Vlasteneckého spolku musejního v Olomouci, 18/1901

Kravaře
M. Hlubinka, O kravařském zámku. In: Kravaře ve Slezsku 1945–1965, Kravaře 1965

- M. Hlubinka*, Otázky kolem obnovy kravařského zámku. Sborník památkové péče v Severomoravském kraji, 1/1971
M. Hlubinka, Ke stavebně historickému vývoji zámku v Kravařích. Sborník památkové péče v Severomoravském kraji, 2/1973
M. Hlubinka, Zámek Kravaře, Ostrava 1974
G. Hycel, Das Eichendorffschloss Deutsch Krawarn. Der Oberschlesier, 23/1941
- Kroměříž**
A. Breitenbacher, Dějiny arcibiskupské obrazárny v Kroměříži, I a II, Kroměříž 1925 a 1927
V. Jůza – I. Krsek – J. Petru – V. Richter, Kroměříž, Praha 1963
R. Kiková, Kroměřížský zámek a jeho kulturní hodnoty, Kroměříž 1956
K. Lechner, Zur Geschichte des Schlosses in Kremsier. Zeitschrift des Vereines für die Geschichte Mährens und Schlesiens, 1/1897
S. Novák, Arcibiskupský zámek v Kroměříži. Vlastivědný sborník střední a severní Moravy, 10/1931/32
J. Petru, Kroměříž, městská památková rezervace, Praha 1964
J. Vacková a kol., Kroměříž. Městská památková rezervace, státní zámek a památky v okolí, 2. vydání, Praha 1963
- Kunín**
A. Hausrotter, Kunewald in seiner Beziehung zur Kunst und Wissenschaft auf Grund von Literaturnachweisen. Unser Kuhländchen, 2/1913
J. Havlíček, Zámek s parkem v Kuníně. Kravařsko, 6/1936
J. Kubový, Dějiny Kunína, Kunín 1970
J. Ullrich, Kunewald im Jahre 1817; *A. Hausrotter*, Nachtragsbemerkungen. Das deutsche Kuhländchen, 5/1923
- Kylešovice**
R. Gudrich, Kronika obce Kylešovic, Opava 1932
- Kyselovice**
J. Poslušný, Bývalý zámek v Kyselovicích. Věstník muzea v Kroměříži, 15/1963
- Landek**
F. Černý, O Landeku – hradu na Hlučínsku. Těšínský kalendář 1939
R. Janošik, Hradiště Landek nad soutokem řeky Odry s Ostravicí. Oderský mlýn, 1/1978
S. Pohludka, Beiträge zur Heimatkunde – Burg Landek im Oderthale, Silesia, č. 77, 1885
- Laškov**
F. Faktor, Hradiště u Laškova. Časopis Vlasteneckého spolku musejního v Olomouci, 18/1901
- Leuchtenštejn**
H. Weinelt, Die Burgruine Leuchtenstein. Altvater, 54/1935
- Linhartovy**
J. Bakala – Z. Kříž, Podaří se zachránit zámecký areál v Linhartovech? (Historie zámku a osudy zámeckého parku.) Slezsko, 3/1971
- Lipník nad Bečvou**
A. Fröhlich – M. Fröhlichová, Město Lipník nad Bečvou a hrad Helštýn, Dolní Újezd 1931
 Kniha o Lipníku nad Bečvou, Lipník nad Bečvou 1965
 Lipník nad Bečvou, město a okres, Vyškov 1933
E. Šamánková, Lipník nad Bečvou, Ostrava 1967
F. Zapletal, Počátek lipnického zámku. Záhorská kronika, 17/1934/35
- Líšnice**
Z. Gardavský, Úvahy nad zmizelým líšnickým hradem. Zprávy Vlastivědného ústavu v Olomouci, 102/1962
J. Unger, Středověké nálezy z hradu Líšnice. Vlastivědný věstník moravský, 20/1968
- Loštice**
V. Kubiček, Z dějin města Loštic, Brno 1910
- Loučná nad Desnou (Vizmberk)**
F. Spurný, Zámek Loučná nad Desnou, Šumperk 1974
- Lysov**
J. Svozil, Lysov u Seničky. Selský archiv, I/1902
- Majetín**
V. Burian, Nálezy středověké keramiky na tvrzišti v Majetíně (okr. Olomouc). Přehled výzkumů 1975, Brno 1977
- Malá Štáhle**
J. Novák, Hrádek u Malé Štáhle (okr. Bruntál). Časopis Slezského muzea, B 20/1971
H. Weinelt, Der Wallhübel von Klein Stohl. Römerstädter Ländchen, 14/1935
- Manská Sedlnice**
W. Kubišna, Eichendorff und sein Landgut Lehen-Sedlnitz. Das deutsche Kuhländchen, 8/1927
M. Remeš, Sedlnice a její zámeček. Kravařsko, 5/1936
J. Ullrich, Schloss Sedlnitz. Deutsch-mährisch-schlesische Heimat, 5/1919
- Medlice**
 Burgruine Mödlitz. Altvater, 7/1889
H. Weinelt, Burg Mödlitz. Deutsch-mährisch-schlesische Heimat, 22/1936
- Město Albrechtice**
J. Musil – V. V. Musil, Empírový zámek s parkem ve Městě Albrechticích. Vlastivědné listy, Opava, 6/1980
- Mírov**
 Das Bergschloss Mürau in Mähren. Mitteilungen zur Volks- und Heimatkunde des Schönhengster Landes, 12/1916
Z. Filip, Mírov za okupace, Šumperk 1967
L. Hájková, Mírov, Praha 1947
L. Hosák, Vývoj mírovského panství do válek husitských. Severní Morava, 11/1965
F. Spurný, Hrad Mírov, Šumperk 1973
- Mladecko**
A. Turek, Z minulosti Mladecka. Opavsko, 12/1966
- Mohelnice**
 Mohelnice včera a dnes, Mohelnice 1973
- Moravská Třebová**
A. Czerny, Das alte Schloss zu Mährisch-Trübau und sein Portal. Mitteilungen des Mährischen Gewerbemuseums in Brünn 1901
Z. Čubrda, Zámek v Moravské Třebové. Vlastivědné listy – muzeum Moravská Třebová, 2–3/1968
M. Grolig, Der Baumeister des Schlosses in Mährisch-Trübau. Notizenblatt der historisch-statistischen Sektion der kais. königl. mährisch-schlesischen Gesellschaft zur Beförderung des Ackerbaues, der Natur- und Landeskunde 1894
M. Hansmann, Zur Geschichte der beiden Burgen von Mähr.-Trübau. Mitteilungen zur Volks- und Heimatkunde des Schönhengster Landes, 26/1930
R. Híkl, Moravská Třebová, Moravská Třebová 1949
A. Kisa, Mähr.-Trübau. Beitrag zur Geschichte der Renaissance in Mähren. Mittheilungen der k. k. Central-Commission zur Erforschung und Erhaltung der Baudenkmale 1856
Z. Kudělka, K dějinám hradu v Moravské Třebové. Umění, 6/1958
Z. Kudělka, Prameny ke stavebním dějinám Moravské Třebové. Umění, 9/1961
O. Pechová a kol., Moravská Třebová. Městská rezervace Státní památkové správy, Praha 1957
- Moravský Beroun**
K. Berger, Geschichte der Stadt Bärn, Brno 1901
H. Weinelt, Die Burg am Kreuzberg bei Bärn. Altvater, 55/1936
- Mutkov**
J. Novák, Neznámý hrádek u Húzové (okr. Bruntál). Vlastivědný věstník moravský, 25/1973

- Náměšť na Hané
V. Burian, Zámek v Náměšti na Hané, 3. vydání, Praha 1965
 Státní zámek Náměšť na Hané, Olomouc 1976
- Nenakonice
J. O. Eliáš – *S. Kašpárková*, Zámek v Nenakonicích (Stavebně historický vývoj objektu). Sborník památkové péče v Severomoravském kraji, 3, Ostrava 1977
- Nová Horka
E. Hanzelka, Záchrana zámeckého parku v Nové Horce. Novojicko, 1/1960
F. Sedláček, Panství Neuhubel. Kravaňsko, 2/1932
J. Ullrich, Neuhübl im Jahre 1817; Nachtragsbemerkungen von R. Hradeczny. Das deutsche Kuhländchen, 8/1926
- Nový hrad
Z. Gardavský, Jednota struktury, historie a ekonomiky hradního organismu. Zprávy Krajského vlastivědného střediska v Olomouci, 90/1960
Z. Gardavský, Stav, formy a vývoj Nového hradu u Šumperka. Severní Morava, 7/1961
O. Gödl, Burg Neuhaus. Altvater, 42/1923
F. Spurný, Nový hrad, Šumperk 1972
- Nový Jičín
D. Líbal – *L. Reml*, Nový Jičín, městská památková rezervace. Vlastivědný sborník okresu Nový Jičín, 1/1967
K. Lux, Das Theresianische Schloss in Neu-Titschein. Heimatfreude, 2/1924–1926
K. Otto – *J. Wagner*, Nový Jičín, Ostrava 1963
J. Ullrich, Neu-Titschein im Jahre 1817. Das deutsche Kuhländchen, 8/1926
J. Wagner, Nový Jičín jako městská památková rezervace. In: Čtení o Novém Jičíně, Nový Jičín 1963
- Obřany
F. Zapletal, Vznik a zánik Obřanského hradu na Bystricku p. Hostýnem. Vlastivědný sborník střední a severní Moravy, 14/1935/36
- Odry
B. Fojtík, Odry v minulosti a přítomnosti, Odry 1948
A. Rolleder, Geschichte der Stadt und des Gerichtsbezirkes Odrau, Steyr 1903
F. Šustek, Obnovení barokní zámecké kaple v Odrách. Slezský sborník, 53/1955
- Olbramice
G. Stumpf, Das „Schlossberg“ in Wollmersdorf. Das deutsche Kuhländchen, 6/1925
- Olomouc
J. Kux, Die landesfürstliche Burg zu Olmütz. Zeitschrift des Vereines für die Geschichte Mährens und Schlesiens, 14/1910
L. Machytka, Národní kulturní památka – přemyslovský palác v Olomouci. Kapitoly ze stavební historie Olomouce, část 5, Kdy – kde – co v Olomouci 1964
L. Machytka, Nemovitě kulturní památky na území historického jádra Olomouce, Olomouc 1964
A. Rozehnal, Vznik a zánik románského přemyslovského paláce v Olomouci. Historická Olomouc a její současné problémy. Sborník příspěvků z celostátního symposia uspořádaného 1. a 2. prosince 1977, Praha 1979
V. Nešpor, Kde byl v Olomouci Nový hrádek. Střední Morava, 2/1968
 Olomouc, město vzácných historických a stavitelských památek, Olomouc 1927
V. Richter, Raněstředověká Olomouc, Praha – Brno 1959
R. Smetana, Průvodce památkami Olomouce, Olomouc 1948
J. Sokol – *O. Pechová*, Příprava stavebních úprav přemyslovského paláce v Olomouci. Památková péče, 25/1965
- Opava
 Das fürstlich Liechtenstein'sche Schloss in Troppau. Troppauer Zeitung 1891–1892

- S. Drkal*, Historie opavského zámku. Opava. Sborník k 10. výročí osvobození města, Ostrava 1956
B. Grimschitz, Ein Projekt für ein Residenzschloss der Fürsten Liechtenstein in Troppau von Johann Lukas von Hildebrandt. Jahrbuch des Verbandes der deutschen Museen, 1/1926
F. Wilhelm, Ein Plan zur Errichtung eines fürstlichen Residenzschlosses in Troppau. Zeitschrift für Geschichte und Kulturgeschichte Österreichisch-Schlesiens, 9/1914
J. Zukal, Paměti opavské, Opava 1912
- Orlová
A. Adamus, Z dějin Orlové, Moravská Ostrava 1926
B. Paloch, Pamětihodnosti města Orlové. In: Orlová 1223–1973. Historie a současnost města, Orlová 1973
- Otaslavice
 Otaslavice. Z historie vesnice a okolí, Otaslavice 1959
- Paskov
F. Linhart, Dějiny Paskova. Čtrnáctá výroční zpráva c. k. českého vyššího gymnasia v Místku za šk. r. 1908–1909, Místek 1909
- Petřvald
E. Erhard, Das alte Schloss Grosz-Peterswald. Das deutsche Kuhländchen, 8/1926
- Plumlov
J. Blekta, Plumlovský hrad. Ročenka národopisného a průmyslového musea města Prostějova a Hané, 13/1936
J. Kühndel – *J. Mathon*, Plumlovský zámek a jeho knížecí architekt, Prostějov 1937
J. Petráš, Plumlov, b. m. 1929
V. Ptáček, Plumlov. Vlastivědný sborník pro mládež župy olomoucké, 2/1923/24
V. Souček, Co s plumlovským zámekem? Zprávy Vlastivědného muzea v Prostějově, 2/1963
V. Souček, Restaurace plumlovského zámku. Zprávy Vlastivědného muzea v Prostějově, 1/1966
Strnischtie, Plumenau. Notizenblatt der hist.-stat. Sektion der k. k. mähr.-schles. Gesellschaft 1862
- Pohořilky
A. Turek, Z minulosti Pohořílek. Bílovecko, 8/1959
J. Ullrich, Schimmelsdorf im Jahre 1817; Nachtragsbemerkungen von Josef Mück. Das deutsche Kuhländchen, 5/1923
- Poruba
J. Bystřičan, Geschichte des Pfarrdistrictes von Poruba, öst. Schlesien, Polnisch-Ostrau 1904
 Dějiny Ostravy, Ostrava 1967
J. Mach a kol., Poruba. Z kroniky obce, Ostrava-Poruba 1968
- Postřelmov
J. Bartoš – *J. Schulz*, Postřelmov od minulosti k současnosti, Postřelmov 1980
H. Zdráhal, Ještě k pokladu středověkých mincí v Postřelmově. Severní Morava, 15/1967
- Potštát
F. Gajdica, Potštát, Potštát 1965
F. Zapletal, Hrad Potštát z druhé poloviny XIV. věku. Záhorská kronika, 19/1936/37
- Prostějov
 Denkwürdigkeiten der Stadt Prossnitz. Quellenschriften zur Geschichte Mährens und Oesterr.-Schlesiens, 1, Brno 1861
J. Kühndel, Prostějovský zámek. Vlastivědný sborník pro mládež župy olomoucké, 2/1923/24
J. Kühndel – *J. Mathon*, Pernštejnský zámek v Prostějově, Prostějov 1932
J. Mathon, Prostějov a okolí ve světle svých historických a uměleckých památek, Prostějov 1924
J. Mathon, Prostějov, Praha 1927
- Přemyslovice
 Přemyslovice, Přemyslovice 1933

Přerov

- Dějiny města Přerova, I. díl, Přerov 1970, II. díl, Přerov 1971
J. Dostál, Málo známá plastika v nádvoří přerovského zámku. Zprávy Vlastivědného ústavu v Olomouci, 98/1962
J. Dostál, O věži přerovského zámku. Kultura Přerova 1963
F. N., Kdy dostal zámek přerovský nynější podobu. Záhorská kronika, 18/1935/36
G. Vožda – K. Štrobach, Pamětihodnosti města Přerova, Přerov 1971
F. Zapletal, Přerov v minulosti. Ročenka městského musea v Přerově, 1/1936

Přerovec

- L. Wiegandová, Středověké tvrziště Přerovec u Štitiny. Přehled výzkumů 1971, Brno 1972

Ptení

- L. Hosák, Zámek v Ptení a jeho držitelé. Zprávy Vlastivědného muzea v Prostějově 1967

Pustějov

- V. Prasek, Památky Pustějova a dědin k proboštvství Fulneckému příslušných, Opava 1883

Pustý zámek u Javorníka

- Z. Gardavský, Funkce a význam neznámých hradů u Javorníka. Zprávy Vlastivědného ústavu v Olomouci, 95/1961
H. Weinelt, Das „Wüste Schloss“ bei Jauernig, eine Burg aus der Erde und Holz. Deutsch-mährisch-schlesische Heimat, 22/1936

Rabštejn

- J. Haubert, Hrad Rabštejn – protiturecká pevnost. Severní Morava, 8/1962
M. Simböck, Die Burgruine Rabenstein. Altvater, 1/1882
F. Schön, Die Zerstörung der Burg Rabenstein. Unsere Heimat, 7/1927
F. Spurný, Hrad Rabštejn, Šumperk 1972
A. Turek, Jak vypadal Rabštýn v letech 1669–1672. Severní Morava, 14/1966

Radkov

- J. Mackerle, Staromoravské hradisko u Radkova. Archeologické rozhledy, 9/1957

Raduň

- F. Šigut, Historie stavby zámku v Raduni u Opavy. Časopis Slezského muzea, B 13/1964

Rožnov

- F. Zapletal, Konec hradu v Rožnově a počátek zámku ve Valašském Meziříčí. Záhorská kronika, 13/1930/31.

Ruda nad Moravou

- F. Spurný, Rudský zámek, Šumperk 1972

Rychleby

- Z. Gardavský, Funkce a význam neznámých hradů u Javorníka. Zprávy Vlastivědného ústavu v Olomouci, 95/1961
V. Goš, Vzácná zbroj z hradu Rychleby. Severní Morava, 31/1976
B. König, Ruine Reichenstein bei Jauernig. Zeitschrift für Geschichte und Kulturgeschichte Oesterreichisch-Schlesiens, 5/1910
R. Stumpf, Ruine Reichenstein bei Jauernig. Zeitschrift für Geschichte und Kulturgeschichte Oesterreichisch-Schlesiens, 10/1915
R. Zuber, Hrad Rychleby v Račím údolí, Šumperk 1975

Rýmařov

- K. Berger, Die Geschichte der Stadt Römerstadt, Brno 1909
V. Goš – J. Novák – J. Karel, Nadzemní objekt 14.–15. století v Rýmařově-hrádku. Časopis Slezského muzea, B 24/1975
J. Novák – J. Karel, Archeologický výzkum hrádku v Rýmařově. Severní Morava, 23/1972
H. Weiss, Das Burgstadl von Römerstadt. Römerstädter Ländchen, 14/1935

Řimice

- B. (Burian), Poznámka ke znaku z Řimic. Zprávy Vlastivědného ústavu v Olomouci, 168/1974

- J. V. Musil, Tvrz v Řimicích. Zprávy Vlastivědného ústavu v Olomouci, 168/1974

Slezská Ostrava

- K. J. Bukovanský, Dějiny Polské Ostravy, Polská Ostrava 1901
Dějiny Ostravy, Ostrava 1967
S. Migda, Z historie slezskoostravského hradu. Ostravský kulturní zpravodaj 1970

Slezské Rudoltice

- V. Gregor, Zámecká kapela ve Slezských Rudolticích v 2. polovině 18. století. Slezský sborník, 54/1956
J. Mayer, Schloss Rosswald. Altvater, 2/1884

Smilovo hradiště

- J. Blekta, Smilovo hradisko a Starý Plumlov. Ročenka národopisného a průmyslového muzea města Prostějova a Hané, 11/1934
J. Blekta, Smilovo hradisko (Doplněk k čl. v roč. XI r. 1934). Ročenka národopisného a průmyslového muzea Prostějova a Hané, 14/1937

Sovinec

- W. Bergmann, Die Eulenburg. Eine Deutsch-Ordens-Veste in Mähren, Papiermühle bei Roda 1904
E. Hantschel, Die Eulenburg. Deutsch-mährisch-schlesische Heimat, 14/1928
F. S. Kropacz, Geschichte der Eulenburg in Mähren. Schriften der historisch-statistischen Sektion, 14
V. Pinkava, Hrad Sovinec. Vlastivědný sborník pro mládež župy olomoucké, 2/1923/24
F. Spurný, Sovinec, Ostrava 1964
F. Stowitschek, Burg Eulenberg. Römerstädter Ländchen, 11/1932, 12/1933
J. Ullrich, Die Eulenburg. Deutschmährische Heimat, 9/1923

Stará Ves nad Ondřejnicí

- K. Jiřík, Renesanční zámek ve Staré Vsi nad Ondřejnicí. Těšínsko, 1/1982

Starý Jičín

- E. Baar, Starojický hrad. Kravařsko, 6/1937
E. Grepl, Pět let výzkumů na hradě Starém Jičíně. Vlastivědný sborník okresu Nový Jičín, 16/1975
J. Havlíček, Osud panského sídla ve St. Jičíně. Kravařsko, 8/1945
R. Přihoda, Mittelalterliche Funde auf der Burgruine Alttitschein. Das deutsche Kuhländchen, 7/1925
A. Turek, Hrad Starý Jičín po třicetileté válce. Časopis Slezského muzea, B 10/1961
A. Turek, Starý Jičín, Ostrava 1965
A. Turek, Hrad a panství Starý Jičín, Nový Jičín 1978
J. Ullrich, Die Burgruine Alttitschein. Das deutsche Kuhländchen, 4/1922

Stražisko

- V. Pinkava, Stražisko, bývalý hrad u Konice. Vlastivědný sborník pro mládež župy olomoucké, 2/1923/24

Střítež

- E. Hošek, Z minulosti mohelnického městského statku Stříteže. Severní Morava, 5/1960

Studénka

- K. Kadlčík, Dva pamětní spisy z roku 1863 z věžiček starého a nového zámku ve Studénce. Bílovecko, 8/1959

Svinov

- Dějiny Ostravy, Ostrava 1967
J. Kudela, Svinov – Paměti starobylé slezské obce, Opava 1926
A. Lubojacký, Svinov – Z kroniky obce, Ostrava 1965

Svrčov

- B. Indra, Švrčov. Záhorská kronika, 11/1928/29
F. Zapletal, Hrad Svrčov a lázně Teplice u Hranic, Hranice 1935

Šaumburk

- F. Zapletal, Zánik hradu Šaumburka u Kelče. Záhorská kronika, 14/1931/32

F. Zapletal, Poloha a jméno hradu Šaumberka neboli Šumberka. Záhorská kronika, 15/1932/33

Šišma

S. Pospíšil, Sborník obce Šišmy, Šišma 1948

Šostýn

E. Hanzelka, Hrad Šostýn v dnešní podobě. Kravařsko, 4/1935

L. Hosák, Počátky Frenštátu a hradu Schauensteinu. Slezský sborník, 57/1959

R. Příhoda, Ergebnis eines Ausgrabungsversuches auf der Burgruine Schauenstein. Das deutsche Kuhländchen, 8/1926

M. Remeš, Šostýn. Kravařsko, 4/1935

G. Stumpf, Die Ruine Schauenstein. Das deutsche Kuhländchen, 5/1923

Špičky

F. Zapletal, Tvrz ve Špičkách u Hranic. Záhorská kronika 17/1934/35

Špránek

J. Blekta, Objevení trosk tvrze Spránku. Ročenka národopisného a průmyslového musea města Prostějova a Hané, 10/1933

Z. Gardavský, Zmotnění tajemného hradu na Litovelsku. Zprávy Krajského vlastivědného střediska v Olomouci, 94/1961

L. Hosák, Mlhy kolem tajemného hradu na Litovelsku. Zprávy Krajského vlastivědného střediska v Olomouci, 96/1961

Šternberk

A. Bartušek – T. Kubátová, Šternberk na Moravě, státní hrad, město a okolí, Praha 1951

L. Hosák, K založení hradu a města Šternberka. Středisko – sborník Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci, 1977

I. Michal, Die Geschichte der Stadt Hof und der Burg Sternberg. Ein Beitrag zur Heimatkunde, zugleich Festschrift zum 1000-jährigen Bestande der Stadt Hof, Prag 1901

V. Pinkava, Hrady a zámky severomoravské. Hrad Šternberk. Vlastivědný sborník pro mládež župy olomoucké, 2/1923/24

Státní hrad Šternberk, Olomouc 1976

W. Stief, Geschichte der Stadt Sternberg in Mähren von ihrem Ursprung bis zur Gegenwart, 2. vydání, Šternberk 1934

Šternek

H. Weinelt, Sterneck. Altvater, 54/1935

Štrálek

H. Weinelt, Die Ruine Straleck. Altvater, 55/1936

Štramberk

V. Dušek, Štramberký hrad. Kravařsko, 7/1937

L. Hosák, Počátky hradu a města Štramberka. Vlastivědný sborník okresu Nový Jičín, 2/1968

C. Hykel, Hrad Štramberk v historii kraje. In: 600 let města Štramberka, Ostrava 1959

M. Nováková – E. Šamánková, Štramberk. Městská rezervace státní památkové správy, Praha 1953

E. Šamánková, Štramberk, Ostrava 1966

J. Ullrich, Die Burgruine Stramberg. Heimatfreude, 2/1924–1926

F. Zapletal, Z dějin Štramberka v XV. stol., Naše Valašsko, 3/1932

Štulbach

A. Březina, Štulbach u Přerova. Selský archiv, I/1902

Šumperk

F. Harrer, Geschichte der Stadt M.-Schönberg, Mährisch Schönberg 1923

F. Harrer, Vom alten Schönberger Schloss. Nordmährischer Grenzboten 1940

F. Spurný, Šumperský zámek, Šumperk 1973

Tatenice

K. Dytrt, O lovcím zámku tatenickém a jeho zakladateli. Vlastivědný sborník střední a severní Moravy, 13/1934/35

M. Lejsková-Matyášová, Renesanční štuková výzdoba zámeckých interiérů v severomoravských Tatenicích. Severní Morava, 16/1968

Tepenec

V. Burian, Zjištění výzkumu hradu Tepence (Jívová). Přehled výzkumů 1968, Brno 1970

V. Burian, Výzkum hradu Tepence v roce 1969 (katastr Jívová, okr. Olomouc). Přehled výzkumů 1969, Brno 1971

V. Burian, Výzkum hradu Tepence (obec Jívová) roku 1970 (okr. Olomouc). Přehled výzkumů 1970, Brno 1971

V. Burian, Výzkum středověké pevnosti hradiska Tepenec v roce 1971 (obec Jívová, okres Olomouc). Přehled výzkumů 1971, Brno 1972

V. Burian, Nálezy na středověkém hradisku Tepenec, obec Jívová (okres Olomouc). Přehled výzkumů 1972, Brno 1973

V. Burian, Tepenec – Karlův moravský hrad. Historická Olomouc a její současné problémy. 2. sborník referátů z celostátního symposia, Olomouc 1979

B. Novotný, Nálezy ze zaniklého hradu Tepence (okr. Olomouc). Přehled výzkumů 1968, Brno 1970

J. Šindler, Z dějin Tepence. Vlastivědný sborník pro mládež župy olomoucké, 6/1927/28

Tovačov

R. Fukal, Tovačov, Tovačov, tovačovský zámek... Vlastivědný věstník moravský, 10/1955

I. Hlobil, K percepci italské renesance za Ctibora Tovačovského z Cimburka. Zprávy Vlastivědného ústavu v Olomouci, 160/1973

I. Hlobil, Erbovní deska Ctibora Tovačovského z Cimburka a Elišky z Melic v Tovačově – nejstarší památka renesanční heraldiky v českých zemích. Vlastivědný věstník moravský, 32/1980

A. Jůzová-Škrobálová, Zámecký portál v Tovačově a jeho místo v rané renesanční moravské architektuře. Umění a svět. Umělecko-historický sborník Krajského muzea v Gottwaldově, 1/1957

M. Nováková, Tovačov, Ostrava 1966

A. Ugwitz, Z minulosti města Tovačova a okolí, Prostějov 1907

F. Zapletal, Tovačovský zámek. Český svět, 7/1910

Třebovice

Dějiny Ostravy, Ostrava 1967

A. Prokop, Třebovice, Třebovice 1925

A. Prokop, Z třebovické kroniky, Třebovice 1932

Třemešek

K. Dytrt, O třemešském zámku a jeho vlastnících. Vlastivědný sborník střední a severní Moravy, 11/1932/33

C. Janetschek, Geschichtliche Nachrichten über Frankstadt und das Gut Johnsdorf, Brünn 1884

F. Spurný, Třemešský zámek, Šumperk 1973

F. Thiel, Schloss Johnsdorf. Unsere Heimat, 10/1930

Udánky

D. Jelínková, Výzkum feudálního sídla v Moravské Třebové – Udánkách. Archeologia historica, 2/1977, Brno

Unčovice

Z. Gardavský, Dvě význačné tvrže Olomouckého kraje. Sborník Krajského vlastivědného muzea Olomouc, B 4/1956–1958

V. Houdek, Hunčovická tvrz. Časopis Vlasteneckého spolku musejního v Olomouci, 18/1901

Výňatek z paměti obce Unčovic-Březové, Holešov 1931

Úsobrno

J. Mackerle, Provincie Úsobrná. Severní Morava, 2/1957

Úsov

V. Burian, Hrad Úsov a jeho lesnicko-lovecké sbírky, Olomouc 1960

L. Hosák, K počátkům hradu a městečka Úsova. Severní Morava, 19/1970

E. Hošek, K 80. výročí založení Lesnického a mysliveckého muzea v Úsově. Severní Morava, 36/1978

A. Jankovský, Úsov, Olomouc 1963

F. Kraetzl, Das Fürst Johann Liechtensteinsche Forst- und Jagdmuseum in Mähr.-Aussee. Verhandlungen der Forstwirte von Mähren u. Schlesien 1904

L. Machytka, Hrad a zámek Úsov, Praha 1960

M. Melzer, Hrad a zámek Úsov, Šumperk 1971

L. Mlčák, Hodinový cimbál úsovského zámku. Severní Morava, 37/1979

Schloss Mähr.-Aussee. Deutsch-mährisch-schlesische Heimat, 4/1918

Valašské Meziříčí

- L. Baletka, Valašské Meziříčí. Črty o vývoji města a jeho památkách, Valašské Meziříčí 1971
F. Zapletal, Konec hradu v Rožnově a počátek zámku ve Val. Meziříčí. Záhorská kronika, 13/1930/31

Velká Bystřice

- V. Gračka, Sgrafito ve Velké Bystřici. Zprávy Vlastivědného ústavu v Olomouci, 190/1977

Velká Polom

- A. Zázvorka – K. Vokurka, Naše obec Velká Polom, Kladno 1946

Velké Albrechtice

- G. Stumpf, Der Berghügel in Gross-Olbendorf bei Wagstadt. Das Kuhländchen, 6/1925

Velké Hoštice

- B. Indra, Šlechtická kapela ve Velkých Hošticích v 2. polovině 18. století. Slezský sborník, 53/1955
D. Martincová, Nástin činnosti stavitele Jakuba Pánka na severní Moravě. Sborník památkové péče v Severomoravském kraji, 1/1971

Velké Losiny

- D. Bendová, Fresky Jana Kryštofa Handkeho na zámku Velké Losiny. Severní Morava, 36/1978
C. Beneš, Sbirka zbraní na zámku Velké Losiny, Šumperk 1971
J. Blažková, Tapisérie na zámku ve Velkých Losinách, Šumperk 1976
F. Czerny – K. Brachtel, Schloss Ullersdorf. Unsere Heimat, 9/1929
Das Schloss Ullersdorf. Deutsch-mährisch-schlesische Heimat, 10/1924
V. Kotrba, Příspěvky k dějinám barokních úprav zámku ve Velkých Losinách. Umění, 9/1961
H. Kux, Gross Ullersdorf. Unsere Heimat, 11/1931
M. Lejsková-Matyášová, Renesanční interiér velkolosinského zámku, Šumperk 1972
L. Machytka, Velké Losiny, Praha 1960
M. Melzer, Zámek Velké Losiny, Šumperk 1970
J. Sehnal, Z hudební tradice Velkých Losin, Šumperk 1971
P. Spielmann, Velké Losiny, Ostrava 1963
Velké Losiny. Státní zámek, město a okolí, Praha 1954

Velké Opatovice

- B. Zlámal, Dějiny vladyské a panské vesnice Velkých Opatovic. Vlastivědný věstník moravský, 12/1957
F. Kouřil, 650 let historie Velkých Opatovic, Velké Opatovice 1958

Velký Týnec

- V. Nešpor, Stručné dějiny Velkého Týnce, Olomouc 1937

Vícov (Ježův hrad)

- J. Blekta, Ježův hrad. Ročenka národopisného a průmyslového musea města Prostějova a Hané, 13/1936
M. Čížmář, Ježův hrad u Vícova. Štafeta, 2/1970

Vidnava

- J. Schauer, Die Geschichte der Vogtei Weidenau. Programm des k. k. Staatsgymnasiums in Weidenau 1883/84
F. Then, Beiträge zur Geschichte der Stadt und Vogtei Weidenau, Freiwaldau 1933

Vikštejn

- Burg Wigstein. Altvater, 16/1898
E. Klose, Die Burgruine Wigstein. Das deutsche Kuhländchen, 9/1927
D. Kouřilová, Hrad Vikštejn. Vlastivědné listy, 1/1975
J. Kresta, Vítkov a Vikštejn. Malá kronika města a hradu, Vítkov 1957
J. Kresta, Hrad Vikštejn. Vítkovsko, 1/1958
J. Kresta, Kdy byl založen hrad Vikštejn. Vítkovsko, 2/1958
R. Sakreida, Hrad Vikštejn, b. m. 1933

Vildštejn

- H. Weinelt, Trümmerburg Wildenstein. Altvater, 54/1935

Vítkov

- J. Kresta, Vítkov a Vildštejn. Malá kronika města a hradu, Vítkov 1957
J. Ullrich, Geschichte der Stadt Wigstadt, Wigstadt 1933

Vřesovice

- O. Kavan, Historie zámku ve Vřesovicích. Vlastivědný věstník moravský, 7/1952
J. Opletal, Paměti Vřesovic, Vřesovice 1933
Vřesovice v minulosti a současnosti. Vřesovice 1965

Vsisko

- J. Novotný, Vsisko u Olomouce. Droby z jeho minulosti, přítomnosti a trochu i budoucnosti, Přerov b. d.

Všechovice

- F. Zapletal, Zámek ve Všechovicích v Podhostýní. Záhorská kronika, 19/1936/37

Zábřeh

- L. Falz, Geschichte der Stadt Hohenstadt von den ältesten Zeiten bis zum Jahre 1900, Hohenstadt 1920
V. Medek – F. Spurný, Zábřezský zámek, Šumperk 1971

Zátor

- H. Weinelt, Die Burg Zator bei Wiese. Altvater, 56/1937

Zbyslavice

- A. Turek – F. Schwarz, Z minulosti Zbyslavic. Vlastivědný sborník okresu Nový Jičín, 24/1979

Žádlovice

- J. Kalistová, Zámek Žádlovice, Šumperk 1973

Želatovice

- S. Novák, Želatovice – kapitoly z minulosti obce, Želatovice 1970

Žerotín

- Z. Opluštil, Zámek v Žerotíně. Vlastivědný sborník střední a severní Moravy, 10/1931/32

Žulová (Frýdberk)

- Friedenberg. Deutsch-mährisch-schlesische Heimat, 10/1924
F. Gröger, Friedeberg, Freiwaldau 1913
H. Weinelt, Die Burg Friedeberg in Schlesien. Zeitschrift des Vereines für die Geschichte Mährens und Schlesiens, 38/1936
R. Zuber, Žulová, Šumperk 1976